

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi (wersja skrócona dla uczniów klas IV-VIII)

Drodzy Uczniowie! Szkoła to nie tylko miejsce, w którym zdobywacie wiedzę i oceny. To przede wszystkim przestrzeń, w której spędzacie ogromną część swojego życia. Każdy z Was ma pełne prawo do tego, aby czuć się w szkole bezpiecznie i być traktowanym z szacunkiem – bez względu na to, kim jest, jak wygląda i jakie ma pasje.

Żaden dorosły i żaden rówieśnik nie ma prawa Cię krzywdzić, zastraszać, obrażać ani naruszać Twoich granic.

Żeby to zagwarantować, w naszej szkole obowiązują **Standardy Ochrony Małoletnich**. To oficjalny zbiór jasnych i konkretnych reguł, które określają, jak powinny wyglądać relacje między wszystkimi członkami szkolnej społeczności, aby tworzyć szkołę przyjazną, bezpieczną i wolną od przemocy.

Najważniejsze zasady dla uczniów klas IV–VIII

1. W naszej szkole masz prawo:

- być traktowanym z szacunkiem i życzliwością;
- czuć się bezpiecznie;
- mieć własne zdanie i być wysłuchanym;
- mieć swoje granice i prywatność;
- być traktowanym sprawiedliwie i bez dyskryminacji;
- być chronionym przed przemocą fizyczną i psychiczną;
- prosić o pomoc, gdy coś Cię martwi, niepokoi, zawstydzia albo przeraża.

Bezpieczeństwo i szacunek są Twoim prawem — niezależnie od tego, kim jesteś, jak wyglądasz, skąd pochodzisz, w co wierzysz, jakie masz pasje, potrzeby lub trudności.

Nie musisz sam radzić sobie z sytuacją, w której ktoś przekracza Twoje granice lub Cię krzywdzi. Pamiętaj, że znajomość swoich praw to Twoja siła. Te zasady są po to, abyś nigdy nie musiał zostawać ze swoimi problemami sam.

2. Dorośli w szkole mają obowiązek traktować Cię z szacunkiem

Nauczyciel ani żadna inna osoba dorosła w szkole nie może:

- bić Cię, popychać, szarpać ani stosować wobec Ciebie innej przemocy fizycznej;
- wyzywać Cię, poniżać, ośmieszać, zastraszać ani celowo zawstydzać;
- wykorzystywać swojej przewagi nad Tobą;
- kierować do Ciebie obraźliwych, wulgarnych komentarzy, gestów czy żartów, uwag o podtekście seksualnym;
- proponować Ci alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych niedozwolonych substancji;
- nawiązywać z Tobą relacji romantycznej lub seksualnej ani składać Ci propozycji o takim charakterze.

Jeżeli zachowanie osoby dorosłej Cię niepokoi, możesz powiedzieć o tym innej osobie dorosłej, której ufasz.

3. Kontakty pracowników szkoły z uczniami powinny być jasne i bezpieczne

- W sprawach szkolnych pracownicy szkoły korzystają z ustalonych kanałów służbowych, takich jak dziennik elektroniczny, szkolny e-mail czy telefon służbowy.
- Pracownicy szkoły nie mogą nawiązywać z uczniami prywatnych relacji przez media społecznościowe, zapraszać ich do swojego domu ani organizować prywatnych spotkań. Jeśli z uzasadnionego powodu potrzebny jest kontakt lub spotkanie poza zwykłymi godzinami pracy, musi się ono odbywać zgodnie z zasadami szkoły.
- Jeżeli dorosły ze szkoły proponuje Ci kontakt, który wydaje Ci się zbyt prywatny, prosi o zachowanie go w tajemnicy albo sprawia, że czujesz się nieswojo — powiedz o tym innej zaufanej osobie dorosłej.

4. Twoje ciało, granice i zgoda są ważne

Masz prawo decydować o swoich granicach i mówić, gdy czyjeś zachowanie jest dla Ciebie niekomfortowe.

Nikt nie powinien:

- dotykać Cię w sposób niestosowny lub taki, którego nie chcesz;
- zmuszać Cię do dotykania innej osoby;
- namawiać lub zmuszać Cię do rozmów, zachowań albo kontaktów o charakterze seksualnym;
- komentować Twojego ciała lub atrakcyjności w sposób, który narusza Twoje granice;
- pokazywać Ci treści seksualne lub pornograficzne albo przysyłać Ci takie materiały;
- wywierać na Ciebie presji, żebyś zrobił coś, z czym nie czujesz się dobrze.

Masz prawo powiedzieć „nie”, „przestań” albo odejść.

Są sytuacje, w których kontakt fizyczny może być potrzebny — na przykład przy udzielaniu pierwszej pomocy, zapewnianiu bezpieczeństwa albo koniecznym wsparciu.

Jeżeli jakikolwiek dotyk lub zachowanie budzi Twój dyskomfort — nawet jeśli nie potrafisz dokładnie wyjaśnić dlaczego — możesz o tym powiedzieć.

5. Szanujemy się także między sobą

Każdy uczeń ma prawo do bezpieczeństwa, szacunku, prywatności i własnych granic. To, że ktoś jest inny od Ciebie, nigdy nie jest powodem do wyśmiewania, wykluczania ani gorszego traktowania.

Dlatego nie akceptujemy:

- bicia, popychania, szarpania ani innych form przemocy fizycznej;
- wyzywania, obrażania, ośmieszania, poniżania i zastraszania;
- dokuczania, nękania i rozsiewania krzywdzących plotek;
- celowego wykluczania kogoś z grupy;
- wykorzystywania przewagi fizycznej, społecznej lub grupowej;
- seksualnych komentarzy, gestów, żartów lub zachowań wobec innych osób;
- zmuszania lub wywierania presji na inną osobę;
- niszczenia cudzych rzeczy, ich zabierania i przywłaszczania;
- robienia lub rozpowszechniania zdjęć, filmów czy nagrań, które naruszają czyjąś prywatność albo mogą kogoś zawstydić;
- palenia papierosów, spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, ich rozpowszechniania oraz namawiania innych do ich używania;

6. Dbaj o swoje bezpieczeństwo w Internecie

Przemoc i przekraczanie granic mogą zdarzać się również online.

Powiedz o tym zaufanej osobie dorosłej, jeśli ktoś:

- obraża Cię, ośmiesza, grozi Ci lub uporczywie Cię nęka;
- rozsyła o Tobie plotki albo publikuje treści, które mają Cię poniżyć;
- podszywa się pod Ciebie lub włamuje się na Twoje konto;
- publikuje lub przesyła Twoje zdjęcia albo filmy;
- wysyła Ci treści seksualne albo inne materiały, których nie chcesz otrzymywać;
- naciska, żebyś wysłał swoje zdjęcie, film lub inne prywatne materiały;
- prosi Cię o zdjęcie intymne lub próbuje przekonać Cię, że „wszyscy tak robią”;
- grozi, że opublikuje Twoje zdjęcie albo prywatne wiadomości, jeśli czegoś nie zrobisz;
- wypytuje Cię o prywatne lub intymne sprawy;
- namawia Cię do spotkania, którego nie chcesz;
- prosi Cię, żebyś ukrywał przed rodzicami lub innymi dorosłymi Wasz kontakt.

Nie jesteś zobowiązany spełniać czyichś próśb tylko dlatego, że wcześniej z tą osobą rozmawiałeś albo sam coś jej wysłałeś. Nadal możesz powiedzieć „**stop**” i poprosić o pomoc.

Ze szkolnych urządzeń i Internetu korzystaj zgodnie z zasadami obowiązującymi w naszej placówce.

7. Szanuj prywatność — swoją i innych

- Masz prawo do ochrony swojej prywatności, danych osobowych, zdjęć i nagrań.
- Nie udostępniaj zdjęć, filmów, nagrań ani prywatnych informacji dotyczących innej osoby w sposób, który narusza jej prywatność, zawstydzają ją albo może jej zaszkodzić.
- Szkoła wykonuje i publikuje zdjęcia uczniów zgodnie z obowiązującymi zasadami i wymaganymi zgodami. Jeżeli jednak sposób fotografowania, nagrywania albo publikowania Twojego wizerunku budzi Twój niepokój lub narusza Twoją prywatność, masz prawo o tym powiedzieć.
- Pracownicy szkoły również mają obowiązek chronić Twoje dane i informacje dotyczące m.in. Twojej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej czy osobistej.
- Nie używaj w szkole telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych umożliwiających komunikację lub rejestrację obrazu i dźwięku (wyjątki od tej zasady określa Statut szkoły).

8. Jeśli coś Cię martwi — powiedz o tym

Nie musisz sam rozstrzygać, czy to, co się wydarzyło, „naprawdę jest przemocą” albo czy jest „wystarczająco poważne”.

Możesz szukać pomocy, jeśli coś:

- budzi Twój lęk lub niepokój;
- sprawia, że czujesz się upokorzony, zawstydzony albo zagrożony;
- przekracza Twoje granice;
- powtarza się mimo Twojego sprzeciwu;
- wydaje Ci się niewłaściwe.

Możesz poprosić o pomoc niezależnie od tego, czy niepokojące zachowanie pochodzi od:

- innego ucznia;
- nauczyciela;
- innego pracownika szkoły;
- rodzica, opiekuna lub innego członka rodziny;
- innej osoby dorosłej;
- osoby, którą znasz tylko z internetu.

Krzywdzenie nie zawsze oznacza, że ktoś aktywnie stosuje przemoc. Problemem może być również zaniedbanie — sytuacja, w której dziecko nie otrzymuje potrzebnej opieki, pomocy, ochrony lub zaspokojenia podstawowych potrzeb.

9. Jeśli widzisz, że ktoś inny jest krzywdzony

Nie bądź obojętny, ale nie narażaj własnego bezpieczeństwa.

Nie musisz sam przeciwdziałać przemocy, wdawać się w bójkę ani konfrontować z osobą, która krzywdzi kogoś innego.

Możesz:

- powiedzieć o sytuacji zaufanej osobie dorosłej;
- zwrócić się do wychowawcy, pedagoga, psychologa lub dyrekcji;
- skorzystać ze Skrzynki Zaufania;
- w sytuacji bezpośredniego zagrożenia natychmiast wezwać pomoc.

Dorośli w szkole, który widzi przemoc lub otrzymuje informację, że uczeń może być krzywdzony, ma obowiązek zareagować.

Jeżeli byłeś świadkiem czegoś trudnego i sam się z tym źle czujesz, Ty również możesz poprosić o pomoc.

10. Jak możesz zgłosić problem?

Możesz powiedzieć o nim:

- wychowawcy;
- pedagogowi lub psychologowi;
- dyrektorowi lub wicedyrektorowi;
- innemu nauczycielowi;
- każdej innej osobie pracującej w szkole, której ufasz.

Możesz też:

- napisać wiadomość lub kartkę;
- skorzystać ze Skrzynki Zaufania;
- porozmawiać z rodzicem, opiekunem lub inną bliską osobą, której ufasz.

Jeśli problem dotyczy kogoś z Twojej rodziny albo z innego powodu nie czujesz się bezpiecznie rozmawiając o tym w domu, możesz od razu zwrócić się do osoby w szkole lub skorzystać z pomocy poza szkołą.

Jeżeli trudno Ci mówić o tym, co się wydarzyło, możesz napisać, pokazać wiadomości lub inne materiały albo poprosić o pomoc w przekazaniu informacji, nie musisz mieć „dowodów” ani znać wszystkich szczegółów. Dostosujemy sposób rozmowy do Twoich potrzeb.

11. Co się stanie, kiedy nam powiesz?

Każde zgłoszenie potraktujemy poważnie.

Kiedy nam powiesz:

- wysłuchamy Cię uważnie i potraktujemy to, co mówisz poważnie;
- zadamy o Twoje bezpieczeństwo;

- ustalimy, jak możemy Ci pomóc;
- informacje o sprawie prześlemy tylko osobom, które muszą je znać, aby zapewnić Ci pomoc lub bezpieczeństwo;
- jeśli sytuacja tego wymaga, szkoła podejmie odpowiednie działania i może zwrócić się o pomoc do właściwych osób lub instytucji;
- w miarę możliwości wyjaśnimy Ci, co będzie działo się dalej.

Twoje zgłoszenie traktujemy poufnie, ale nie możemy obiecać, że zachowamy je wyłącznie dla siebie. Jeżeli Twoje bezpieczeństwo tego wymaga, musimy przekazać informacje osobom, które mogą Ci pomóc lub Cię chronić.

Nie będziemy opowiadać o Twojej sprawie osobom, które nie muszą o niej wiedzieć.

12. POTRZEBUJESZ POMOCY?

Jeżeli coś Cię martwi, czujesz się zagrożony albo potrzebujesz pomocy, możesz zwrócić się do:

- Dyrektora Szkoły, pedagoga szkolnego, psychologów szkolnych, pedagoga specjalnego
- Możesz napisać wiadomość i wrzucić ją do **Skrzynki Zaufania** znajdującej się na parterze obok gabinetu pedagoga. Warto napisać, co się wydarzyło i kogo dotyczy problem, ale nie musisz znać wszystkich szczegółów ani się podpisywać.
- Możesz też zadzwonić pod numery telefonów, z których dzieci i młodzież mogą skorzystać, gdy potrzebują pomocy, rozmowy lub czują się zagrożone. Wszystkie te numery są **bezpłatne** i działają w całej Polsce.

Najważniejsze numery telefonów zaufania

- **116 111** – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży. Można tam zadzwonić z każdym problemem, pogadać o smutku, strachu, kłopotach w szkole czy w domu. Działa przez całą dobę, 7 dni w tygodniu.
- **800 12 12 12** – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka. Pod tym numerem dyżurują specjaliści, którzy wysłuchają i pomogą w trudnej sytuacji. Działa całodobowo.
- **800 080 222** – Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli. Pomaga w tematach związanych z bezpieczeństwem i zdrowiem psychicznym.
- **800 12 00 02** – Niebieska linia dla ofiar przemocy w rodzinie
- **112** – numer alarmowy, jeśli Tobie lub komuś innemu grozi bezpośrednie niebezpieczeństwo

Kontakt do osób w szkole, które udzielą pomocy w przypadku krzywdzenia dzieci

- **(22) 758 26 05 w. 132** – Dyrektor Szkoły – Bogumiła Kukwa (gabinet przy sekretariacie)

- **(22) 758 26 05 w. 129** – Pedagog szkolny (Koordynator ds. Standardów Ochrony Małoletnich)–
Jadwiga Jodłowska (gabinet przy sali 23 i przy schodach do hali)
- **(22) 758 26 05 w. 142** – Psycholog szkolny – Malwina Tobiasz i Marzena Suszczyńska -
Hochman (gabinet przy hali)
- **(22) 758 26 05 w. 129** – Pedagog specjalny – Agnieszka Czerobka (gabinet przy sali 23 i przy
schodach do hali)